

Доки ми є, — ніщо не програно

Анатолій МАТВІЙЧУК
журналіст, поет-пісняр
© Матвійчук А., 2022

Зникає довіра до наших популярних інформаційних джерел і топовим телеканалам. Вони давно зрадили своєму основному призначенню — доносити правду без жодного викривлення і маніпуляції фактами. Схоже, це стало неможливим — на цьому нині заробляються мільярди.

За допомогою саме інформації змінюється майбутня доля всього людства. Тому телеканали, радіостанції, інформаційні агентства та інтернет-портали сьогодні — найбільш жадані і ласі придбання всіх світових багатіїв. Саме вони створюють ту бажану реальність, просувають потрібні тренди і заповнюють інформаційний простір потрібними їм креатурами — від поп-зірок до політиків. Це і є нині суть «вільної преси».

UNTIL WE ARE, NOTHING IS LOST

Anatolii Matviichuk
Journalist, poet-singer

The confidence in our popular information sources and the top TV channels is disappearing. They have long betrayed their primary purpose—to convey the truth without any distortion or facts' manipulation. It looks like it became impossible — in this billions are made today.

With the help of information, the future destiny of all mankind is changing. That is why TV channels, radio stations, news agencies and Internet portals are today the most desirable purchases of all the world's rich. It is they who create the desired reality, promote the right trends and fill the information space with the creatures they need — from pop stars to politicians. This is the essence of the “free press” today.

Незадовго до початку війни з холодної зимової імли проступали суворі апокаліптичні реалії нашої дійсності: підвищення цін на бензин і газ, на електроенергію і продукти харчування, а до того — подальше поширення мутованого ковід-вірусу, посилення істерії і напруженості в інформаційному просторі, загострення військово-політичної ситуації в багатьох точках землі і зокрема, на наших північних кордонах.

Люди по різному реагували на всі ці виклики. Хтось намагався не тверезіти, щоб відтягнути момент гіркого прозріння, хтось готував свою дорожню сумку на екстрений випадок, а хтось піддавав газу, збільшуючи швидкість локомотивів, які несуться назустріч один одному, щоб зіткнутися лоб в лоб...

Є, щоправда, незначна кількість людей з аналітичним розумом, які намагаються осмислювати все, що відбувається з нами, і навіть зазирають за «горизонт подій» прокручуючи в уяві всі можливі варіанти. Я також належу до останніх, але роблю інший висновок — мені катастрофічно бракує вхідної об'єктивної інформації, на якій можна будувати об'єктивні прогнози.

Як людина, яка тривалий час працювала в ЗМІ і знає технології отримання та поширення інформації, а також способи маніпулювання масовою свідомістю, я уявляю, що таке сучасний інформаційний простір. А ще — до якої міри він є викривленим і специфічним саме в нашій країні.

Але на іншому полюсі впливу — тоталітарні мега-держави, де самі диктатори беруть на себе одноособове право творити реальність і говорити від імені всього народу, обираючи собі друзів чи ворогів. Можна сказати, що ці інформаційні антиподи працюють у різному частотному діапазоні — перші рекламують красиве і зручне життя, розваги і повну свободу особистості. Другі, навпаки, грають на високих почуттях патріотизму, особливої місії народу, виключності своєї нації над іншими націями. Але, по суті, і та, і друга форма нинішнього впливу на людей, є крайніми проявами маніпулювання свідомістю, яке лежить в основі всього.

Відтак, усе це інформаційне протистояння заповнює інфопростір у неймовірних масштабах. А в якості приймачів виступаємо — ми, наш мозок, наша незахищена свідомість. Бо на основі цієї ерзац-інформації ми формуємо свій світогляд. Недаремно з боку багатьох дослідників ми все частіше чуємо думки про тотальну деградацію людської спільноти, яка, тікаючи в ілюзорну реальність, так і не виробила для себе спільних алгоритмів планетарного існування.

Напевно володарям світового інфопростору не вигідно створювати реальну картину світу, пояснюючи людству, що світ насправді зовсім інший, аніж здається. Він не чорно-білий і не біполярний, в ньому

безліч кольорів, відтінків, тонів і напівтонів, які є головною окрасою цього живого світу. А головною та безперечною цінністю цього світу є життя! Життя, як кожної особистості, так і всього людства, та й загалом й усього живого, що населяє нашу планету.

Насправді, тим, хто контролює інфопростір, зовсім не цікаві глобальні проблеми людства, серед яких — жахливий екологічний стан планети, необхідність інших джерел енергії (ми виснажуємо надра планети), створення альтернативних продуктів харчування (ми продовжуємо вбивати живих створінь, щоб наситити свою утробу).

А хіба не проблема — жахливий характер нашої цивілізації: ми продукуємо в інформаційний простір шалену кількість насильства. На наших екранах 24 години на добу тривають війни, чиняться грабежі, вбивства і зґвалтування.

Якщо би раптом якась високорозвинута цивілізація випадково ознайомила з нашим інфопростором, вона, напевно, би вжахнулася від того, які варвари і кровожерні потвори населяють цю прекрасну планету. І тисячолітній досвід нічому не навчив цих створінь — вони нищать усе довкола, а заодно і вбивають подібних собі.

Даруйте за ці узагальнення щодо всього людства — але роблю це навмисно — бо на їх тлі стають більш зрозумілими деякі речі, про які нам не говорять наші ЗМІ.

Зокрема, про те, що будь-які конфлікти планетарного масштабу — а саме перед таким ми стоїмо зараз, — не виникають самі по собі, вони генеруються штучно і ретельно плекаються день у день кимось за допомогою певних засобів, зокрема ЗМІ. Певним силам вигідно, щоб у час конфліктів світ виглядав чорно-білим і біполярним, щоб усе було обезличеним і обездушеним, щоби з усіх людських почуттів найсильнішими були ненависть і страх.

Можливо тому стільки війни і реклами зброї на наших телеекранах?

Існують певні ментальні особливості націй та їхній історичний досвід, яким при потребі можна дуже вдало зманіпулювати!

Заради чого, спитаєте ви? Оце і є питання питань! Якщо відповіді дуже спрощено, то заради задоволення гордині — особистої, групової, суспільної чи навіть державної. Саме особливий ментальний комплекс — гординя — прагне вашого возвеличення, примушує вас збагачуватися заради принципу, коли вже цілком вистачає і собі, і дітям, і онукам. Саме гординя штовхає на підлість і злочин, коли треба розчистити шлях до слави чи влади. Саме гординя примушує робити все, аби якомога довше утриматися на вершечку владної чи якоїсь іншої піраміди, отримуючи від цього особливий кайф.

У деяких релігіях світу саме гординя називається найбільшим гріхом і найстрашнішою рисою людини, з якої беруть початок всі інші

наші вади. Саме вона є тим кермом, за який сідає лукавий, щоб скеровувати нас у потрібному напрямку.

Знаю, що недалекокий від істини. Бо час від часу про це проговорюються найзнаменитіші митці цього світу. Саме про це був перший фільм «Матриця» Вачовських. Але їхню вражаючу ідею постаралися «замилити» в наступних серіях, помітно змістивши акценти. Саме про це був неймовірний «Аватар» Камерона, який, до речі, постраждав за свою «відвертість» і майже десятиліття не може випустити у світ продовження свого геніального дітища.

Нинішній світ побудований зовсім не на принципах гуманізму. Існує, приміром, неймовірно велика різниця між вартістю видобутку електроенергії (нафти чи газу) і її вартістю для нас, рядових споживачів. Але ми змушені приймати існуючі умови й далі збагачувати супербагатих володарів енергетичних корпорацій, які продовжують молитися на Карла Маркса і його теорію прибуткової вартості. Але чи знає хто, що в деяких країнах Сходу електроенергія і газ є безкоштовними для населення цих країн?!

А чи задумувалися ви про могутність фармацевтичних корпорацій, які зовсім не зацікавлені боротьбою з хворобами, а лише полегшують їх протікання? І витягають з вас останні гроші, коли треба рятувати життя.

Чи спадало вам на думку, що комусь дуже вигідно, аби ви залишали свої села і містечка, віддаючи за копійки свою землю і оселю, щоб переїхати до якоїсь бетонної комірчини — і платити-платити, за газ і електроенергію, за стоянку і утримання території, за транспорт і за ліфт і ще Бог зна за що. А тим часом ваша колишня земля стає джерелом прибутків для великого бізнесу.

Хіба це не Матриця, в якій ми всі існуємо тільки заради того, щоби збагачувати і робити могутнішими сотню людей на цій планеті, які грають країнами і народами, як фігурками на шаховій дошці, тішаючи свою гординю.

І хіба ці маленькі злі люди з великими амбіціями, не є такими ж фігурками на шахівниці у черговій партії, яку розігрують нині певні невидимі гросмейстери, у яких є десятки імен, і про яких ви мусите здогадуватись, якщо хоч трохи цікавилися конспірологією.

Але якби ж «гравці» задовольняли свої амбіції за шаховим столом, а не так цинічно і підло грали долями окремих людей і цілих народів! Усім їм і потрібно, аби у підсумку не лишилося ніяких таких народів, а лише безликий і позбавлений пам'яті конгломерат, тупа отара, яку вони щодня стригтимуть заради Золотого Руна.

І хіба ми не бачимо, що невидимі війни давно вже тривають проти багатьох народів, забираючи в них історичну пам'ять, народні пісні і казки, звичаї та обряди, мудреців і національних героїв. А нато-

мість насаджують стандартно-безликих «клонів», що несуть у маси розцяцьковану і примітивну попкультуру. На якій, до речі, теж зароблять свої мільярди ті, хто, як завжди, залишається поза кадром.

Отаке кіно життя. Його сценарій пишеться щоденно і щохвилинно. Це скоріше реаліті-шоу з невідомим кінцем, бо реальність, не зважаючи на всю свою пластичність, як і динаміт, має здатність вибухати, часом зовсім несподівано, прямо в руках всіляких бомберів.

Для чого я зачепив нині цю тему?

Для того, щоб розуміти: війна насправді не має чіткого кордону і лінії розмежування. У вашій країні, вашому місті, у вашому багатоквартирному будинку є чимало людей, які є вашими антиподами, противниками і навіть ворогами.

Та чи вчать нас ЗМІ мудрості, стриманості, уміння вирішувати наші конфлікти мирним шляхом? Чи навпаки, культивується агресія і нетерпимість, при яких єдиним варіантом залишається кровопролиття?!

Відповідь буде однозначною. Але чому так?! І доки це триватиме?! Тож, думаймо, і в кожному випадку приймаймо свої рішення осмислено, а не спонтанно, під чужим впливом. І не купуймося так легко на заклики і патріотичні лозунги «вовків у овечих шкірах». І нехай страхи і плітки не забирають у вас ні віри в себе, ні здорового глузду.

Всі ми — люди. А життя на Землі має найвищу цінність. Якщо нас зітруть з лиця землі — не важливо хто і яким чином — не буде ніякої нашої історії, мови, культури. Взагалі ніякої України...

А доки ми є — ніщо не програно!